

2013. szeptember 12., csütörtök

AJÁNLÁSOK

EURÓPAI PARLAMENT

P7_TA(2013)0382

Az Unió Belarusszal kapcsolatos politikája

Az Európai Parlament 2013. szeptember 12-i ajánlása a Tanácshoz a Bizottsághoz és az Európai Külügyi Szolgálatához a Fehéroroszországgal kapcsolatos uniós politikáról (2013/2036(INI))

(2016/C 093/30)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a 2012. szeptember 23-i parlamenti választások utáni fehéroroszországi helyzetről szóló, 2012. október 26-i állásfoglalására ⁽¹⁾,
 - tekintettel a fehéroroszországi helyzetről szóló, 2012. március 29-i állásfoglalására ⁽²⁾,
 - tekintettel a Fehéroroszországról szóló, 2011. május 12-i állásfoglalására ⁽³⁾,
 - tekintettel a fehéroroszországi helyzetről szóló, 2011. január 20-i állásfoglalására ⁽⁴⁾,
 - tekintettel a közös kül- és biztonságpolitikáról szóló, a Tanács által az Európai Parlamenthez intézett éves jelentésről szóló, 2012. szeptember 12-i állásfoglalására ⁽⁵⁾,
 - tekintettel az európai szomszédságpolitika felülvizsgálatáról szóló, 2011. december 14-i állásfoglalására ⁽⁶⁾,
 - tekintettel a keleti partnerség civil társadalmi fórum nemzeti platformja 2013. június 1-jei konferenciájának állásfoglalására;
 - tekintettel az európai szomszédságpolitika keleti dimenziójának felülvizsgálatáról szóló, 2011. április 7-i állásfoglalására ⁽⁷⁾,
 - tekintettel a keleti partnerségi 2009-es csúcstalálkozóján kiadott Prágai Nyilatkozatra;
 - tekintettel a Külügyek Tanácsa 2012. október 15-i következtetéseire, illetve a Fehéroroszországgal szembeni korlátozó intézkedésekről szóló, 2012. november 6-i 1014/2012/EU tanácsi rendeletre ⁽⁸⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 97. cikkére,
 - tekintettel a Külügyi Bizottság ajánlására (A7-0261/2013),
- A. mivel Fehéroroszországban 1994 óta nem rendeztek a nemzetközi normákkal összhangban levő választási jogszabályok alapján szabad és tisztességes választásokat;

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2012)0410.

⁽²⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2012)0112.

⁽³⁾ HL C 377. E, 2012.12.7., 162. o.

⁽⁴⁾ HL C 136. E, 2012.5.11., 57. o.

⁽⁵⁾ Elfogadott szövegek, P7_TA(2012)0334.

⁽⁶⁾ HL C 168. E, 2013.6.14., 26. o.

⁽⁷⁾ HL C 296. E, 2012.10.2., 105. o.

⁽⁸⁾ HL L 307., 2012.11.7., 1. o.

2013. szeptember 12., csütörtök

- B. mivel az 1996. évi alkotmányos reform gyakorlatilag eltörölte a hatalmi ágak szétválasztásának elvét, a politikai ellenzék pedig azóta nem képviselte magát a politikai intézményekben és nem tudott részt venni az ország politikai irányvonalainak alakításában és megvalósításában;
- C. mivel az emberi jogokat és az alapvető szabadságokat – különösen a szólásszabadságot, az egyesülési, valamint a gyülekezési szabadságot – ugyanazon időszak alatt szisztematikusan és jelentős mértékben megsértették;
- D. mivel az Európai Tanács 1997-ben felfüggesztette a partnerségi és együttműködési megállapodás ratifikálását és befagyasztotta az ideiglenes kereskedelmi megállapodást, az EU és Fehéroroszország közötti kapcsolatok továbbra is az 1989. évi kereskedelmi és együttműködési megállapodás hatálya alá tartoznak;
- E. mivel a 2008–2010 közötti időszakban az EU–Fehéroroszország kapcsolatok valamelyest fellendültek, amikor Fehéroroszország hajlandóságot mutatott az EU-val való konstruktív kapcsolatok kialakítására, és a civil társadalom, az ellenzék és a szabad sajtó működésének a feltételei terén valamelyes javulás volt megfigyelhető; azonban a 2010. évi elnökválasztásokat követő brutális fellépés és a még szigorúbb elnyomó politika – többek között az elnökjelöltek letartóztatása és az azt követő tömeges letartóztatások, az ellenzéki képviselők ellen politikai motivációból elkövetett bűntettek, valamint az emberi jogi és a független média jogvédői elleni elnyomási hullám – következtében a kapcsolatok jelentősen megromlottak;
- F. mivel – az Unió által nemzetközileg elfogadott demokratikus normáknak való megfelelésre irányuló felhívásokat elutasító – fehéroroszországi hatóságok elszigetelődési politikát folytatnak és kényszerítenek rá a fehéroroszországi lakosságra;
- G. mivel az Európai Parlament nem ismeri el a fehéroroszországi parlament legitimitását; az elmúlt tíz év alatt mindösszesen egy hivatalos európai parlamenti delegáció látogatott el Fehéroroszországba, mégpedig 2010-ben;
- H. mivel a fehérorosz lakosság 70 %-a változást szeretne az országban; egy részük azonban úgy véli, hogy a jelentős mértékű változások kezdetben az életszínvonal csökkenéséhez vezetnének ⁽¹⁾;
- I. mivel a demokratikus átalakulás valószínűsége nagyobb lehetne, ha a jelenleg hatalmon lévő elit reformpárti része részt venne a reformokban; az átalakulás legfontosabb katalizátorai azonban a civil társadalmi szervezetek és a magánvállalkozások lehetnek;
- J. mivel következetes politikai párbeszéd kialakításának a fehéroroszországi hatóságokkal a fent említett feltételek mellett a civil társadalomnak és az ellenzéknek a több érdekelt felet bevonó párbeszédbe és a reformok végrehajtásába való bevonását kell eredményeznie;
- K. mivel a Vilniusban tartandó keleti partnerségi csúcstalálkozó újabb jelentős alkalomként szolgálhat az EU és Fehéroroszország közötti kapcsolatok feltételes és fokozatos javulására, amennyiben valamennyi politikai foglyot szabadon bocsátanak és politikai rehabilitációjukra sor kerül;
- L. mivel ennek következtében az Unió korlátozó intézkedéseit (melyeket jelenleg 242 személyre és 30 szervezetre alkalmaznak) felülvizsgálták és kiterjesztették, miközben a fehéroroszországi hatóságok továbbra is megtiltják néhány politikus, tisztviselő – többek között nemzetközi szervezetek képviselői –, újságíró és civil társadalmi képviselő országba való belépését;
- M. mivel az egységes stratégiára és cselekvési tervre irányuló további erőfeszítések hasznosak lehetnek a politikai ellenzék céljainak eléréséhez; mivel a konkrét intézkedések, köztük a közös jelöltlista benyújtása a 2014-es helyi választásokra, a közös politikai program felvázolása, vagy egyetlen jelölt indítása a 2015-ös elnökválasztásokon, pozitív fejlemények e tekintetben;

⁽¹⁾ A Társadalmi–Gazdasági Tanulmányok Független Intézetének adatai, 2013 áprilisa.

2013. szeptember 12., csütörtök

- N. mivel a 2012-ben elindított, a fehéroroszországi társadalommal folytatott európai modernizációs párbeszédnek pozitív hatása volt arra, hogy a fehéroroszországi társadalom konstruktív vitát kezdjen az országban szükséges reformokról és kialakuljon az Európai Unióval kapcsolatos tudatosság; ennek ellenére szükség van e párbeszéd koncepciójának, céljának, stratégiájának, megfelelő finanszírozásának és irányítási struktúrájának a további fejlesztésére, valamint a keleti partnerség kezdeményezéseinek jobb összehangolására;
- O. mivel a keleti partnerség civil társadalmi fórumának nemzeti platformja fontos és megbízható partner, továbbá az Unió egyedülálló kommunikációs csatornája a fehéroroszországi emberek felé;
- P. mivel Fehéroroszországban még mindig vannak politikai foglyok ⁽¹⁾ – többek között az emberi jogi jogvédő és Szaharov-díjra jelölt Ales Bialatski –, akiknek komoly pszichés és fizikai kínzásokot kellett elszenvedniük, többek között halálos fenyegetéseket, indokolatlan átszállításokat, nem megfelelő szintű egészségügyi ellátást és a családtagokkal való találkozás jogától való megfosztást; valamennyi politikai fogoly szabadon bocsátása, valamint Fehéroroszország előrelépése nemzetközi kötelezettségvállalásai teljesítése terén, és az alapvető emberi jogok, a jogállamiság és a demokratikus szabadságok tiszteletben tartása az Unió és Fehéroroszország közötti kapcsolatok normalizálásának elsődleges feltétele;
- Q. mivel a politikai indíttatású letartóztatások számának csökkenése (a Viasna emberi jogi központ beszámolója szerint a 2011-es 868-ról 2012-re 235-re) az elnyomásokkal és megfélemlítésekkel teli környezetnek tulajdonítható;
- R. mivel a legutóbbi korlátozó jogszabályi módosítások a civil társadalom – többek között emberi jogi jogvédők, a független média, illetve védőügyvédek – további elnyomásához vezettek; mivel az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tekintetében az általános helyzet kétségbeejtő és továbbra is komoly aggodalomra ad okot, amint az ENSZ Fehéroroszországgal foglalkozó különmegbízottjának 2013-as jelentéséből kiderül; mivel tovább rontja Fehéroroszországnak az EU-val való kapcsolatait és hozzájárul az ország egyre erősödő elszigetelődéséhez az, hogy a fehérorosz hatóságok nem reagáltak a nemzetközi közösség felhívásaira;
- S. mivel 2012-ben a fehéroroszországi hatóságok olyan jogszabályi módosításokat vezettek be, amelyek a KGB-nek széles jogköröket biztosítanak kényszerintézkedések szabad alkalmazására; mivel az új jogszabály értelmében a biztonsági szolgálatok beléphetnek a lakásokba, valamint mind a fehéroroszországi állampolgárokat, mind pedig a nemzetközi intézmények mentességet élvező diplomatáit és képviselőit korlátozás nélkül tartóztathatják le és tarthatják fogva; mivel ez a jogszabály olyan rendelkezést is tartalmaz, amely felmenti a KGB ügynökeit az általuk okozott sérülések miatti valamennyi jogi felelősség alól; mivel a fehéroroszországi különleges erők a tüntetések feloszlását illetően széles jogköröket kaptak;
- T. mivel 2011 végén olyan módosításokat vezettek be a tömeges megmozdulásokról szóló törvénybe, amelyek értelmében a tömeges tiltakozások megtartása a közrenddel szembeni büntetőjogi felelősséget von maga után; mivel a tömeges tiltakozások szervezői kötelesek információkat nyújtani a hatóságok számára finanszírozási forrásaikról;
- U. mivel 2011-ben a külföldi támogatások elfogadását bűncselekménnyé minősítették, a hazaárulás fogalommeghatározását pedig kiszélesítették, ekként pedig lehetővé tették a hatóságok számára, hogy a büntető törvénykönyvre hivatkozva lépjenek fel a külföldről finanszírozásban részesülő, illetve nemzetközi eseményeken részt vevő szervezetekkel és magánszemélyekkel szemben;
- V. mivel 2012-ben a fehéroroszországi igazságügyi minisztérium tizenkilenc nem kormányzati szervezet és két politikai párt bejegyzési kérelmét utasította el, be nem jegyzett szervezetek tagjait pedig folyamatosan érik a megfélemlítések, zaklatások és üldöztetések Fehéroroszországban;
- W. mivel Fehéroroszország az egyetlen olyan európai ország, amely alkalmaz halálbüntetést; az elítélt családtagjai és a nyilvánosság nem ismerik a kivégzés időpontját, a kivégzett személy holttestét nem adják át a családnak, hogy el tudják temetni, és arról sem adnak információt, hogy hová temetik a kivégzett személyt;
- X. mivel 2012-ben két embert végeztek ki annak ellenére, hogy a bírósági eljárás nem felelt meg a tisztességes eljárás követelményeinek; mivel hosszú idő után 2012-ben nem adtak hírt halálbüntetést alkalmazó ítéletről, azonban 2013-ban új ítéleteket jelentettek be;

⁽¹⁾ A politikai foglyok listája a következő személyeket is tartalmazza: Mikalai Statkevich, Pavel Seviarynets, Eduard Lobau, Mikalay Antukhovich, Mikalay Dziadok és Ihar Alienevich.

2013. szeptember 12., csütörtök

- Y. mivel a fehéroroszországi helyzet az igazságszolgáltatásba vetett bizalom hiányával jellemezhető, aminek az igazságszolgáltatás függetlenségének a nem megfelelő mértéke és a politikai indíttatású döntések állnak a háttérben;
- Z. mivel Fehéroroszország az egyetlen olyan ország a keleti partnerség országai közül, ahol eddig nem hoztak létre hivatalos emberi jogi intézményt;
- AA. mivel a cenzúra komoly politikai probléma Fehéroroszországban;
- AB. mivel a Reporters Without Borders 2013-as globális sajtószabadsági indexe szerint Fehéroroszország – 179 ország közül – a 168. helyről a 157. helyre került, a keleti partnerség országai között nézve ez azonban még mindig a leggyengébb pozíció (Azerbajdzsán (156.), Ukrajna (126.), Grúzia (100.), Örményország (74.), Moldova (55.));
- AC. mivel gyenge a független televíziós csatornákhöz és rádióállomásokhoz, valamint a nyomtatott sajtóhoz való hozzáférés, lévén, hogy az információkhoz való hozzáférést az állami média uralja;
- AD. mivel Fehéroroszországban a sajtószabadsággal kapcsolatos helyzet elfogadhatatlan, különösen az újságírók – akik nem hagyhatják el az országot – zaklatása, továbbá a műsorszórás és az internet szabadságára nézve korlátozó törvények, valamint a független újságírók elleni szelektív igazságszolgáltatás miatt, ahogy azt három, 2012 nyarán indított büntetőeljárás tanúsítja;
- AE. mivel 2012-ben hamis vádak alapján legalább 15 aktivista és újságíró számára tiltották meg Fehéroroszország területének elhagyását;
- AF. mivel a fehéroroszországi polgároknak több mint a fele rendelkezik internet-hozzáféréssel; az elektronikus média új lehetőségeket nyújt a független médiához való szélesebb körű hozzáféréshez, habár a kormányzati és oktatási intézményekben tiltották bizonyos ellenzéki weboldalakhoz való hozzáférést;
- AG. mivel az ENSZ legfrissebb, 2012-es humán fejlődési indexe szerint Fehéroroszország – Oroszországhoz (55.), a keleti partnerség országaihoz (Grúzia (72.), Ukrajna (78.), Azerbajdzsán (82.), Örményország (87.), Moldova (113.)) képest – az 50. helyen áll;
- AH. mivel a szociális ellátási rendszerben keresendők annak a fő okai, hogy létezik bizonyos fokú társadalmi stabilitás az országban, amely rendszer keretében az emberek a számukra nyújtott előnyökért cserébe politikai passzivitást vállalnak; a fehéroroszkok 65 %-a kap valamilyen formában állami támogatást: nyugdíjat, ösztöndíjat, munkanélküli járadékot stb.;
- AI. mivel az alacsony munkanélküliségi ráta mesterségesen tartható fenn a GDP megközelítőleg 70 %-át termelő és a foglalkoztatottság 50 %-áért felelős állami tulajdonú vállalatoknak biztosított támogatásokkal;
- AJ. mivel a fehérorosz kormányának szándékában áll külföldi befektetőket vonzani – Fehéroroszország képzett munkaerővel, privatizációs programmal, hat szabad gazdasági övezettel, valamint high-tech parkkal rendelkezik –, a magánszektorban azonban nyilvánvaló a rendszeres állami beavatkozás;
- AK. mivel a fehéroroszországi hatóságok ez idáig az eurázsiai vám- és gazdasági unió létrehozásával fejezték ki az Oroszországgal történő további gazdasági integráció iránti geopolitikai érdeklődésüket; ugyanakkor az elmúlt években Fehéroroszországban megvalósuló összes közvetlen külföldi befektetés legnagyobb része Oroszországból származott; szakértők szerint az elmúlt néhány évtized alatt körülbelül 700 000 fehéroroszországi állampolgár emigrált Oroszországba munkavállalás céljából, főként Moszkvába és Szentpétervárra;
- AL. mivel megfigyelhetők annak a jelei, hogy mind az EU, mind Fehéroroszország támogatja ez utóbbinak a Kereskedelmi Világszervezethez történő csatlakozását előkészítő tárgyalások újratekintését, különösen Oroszország Kereskedelmi Világszervezethez történő csatlakozására tekintettel;
- AM. mivel az EU szomszédságpolitikai barométer című projekt keretei között lefolytatott legutóbbi közvélemény-kutatások szerint a fehéroroszországi lakosoknak több mint 50 %-a gondolja úgy, hogy az Uniónak növelnie kellene Fehéroroszországgal a gazdaságfejlesztés tekintetében folytatott együttműködés, valamint a kereskedelmi és regionális együttműködés területein betöltött szerepét;

2013. szeptember 12., csütörtök

- AN. mivel szakértők szerint a fehéroroszországi hatóságok által nemrégiben bejelentett modernizációs program elsősorban az alapvető ipari infrastruktúra korszerűsítésére irányul, míg az országban mélyebbre ható gazdasági reformokra és átlátható üzleti környezetre van szükség, valamint kevesebb kormányzati irányításra valamennyi üzleti ágazatban;
- AO. mivel a Transparency International 2012-es korrupció-érzékelési indexe szerint Fehéroroszország 176 ország közül a 123. helyen áll olyan országokhoz képest, mint például Ukrajna (144.), Azerbajdzsán (139.), Oroszország (133.), Örményország (105.), Moldova (94.) és Grúzia (51.);
- AP. mivel Fehéroroszország nemrégiben csatlakozott az Európa Tanács GRECO nevű korrupcióellenes mechanizmusához, és az emberkereskedelem elleni küzdelemmel foglalkozó GRETA nevű mechanizmus tagja lett;
- AQ. mivel Fehéroroszország az európai szomszédságpolitika hatálya alá tartozik, tekintettel azonban a politikai helyzetre, cselekvési terv nem áll még rendelkezésre;
- AR. mivel jelenleg a 2007–2013-as országstratégiai dokumentum alapján nyújtanak támogatást Fehéroroszországnak;
- AS. mivel a 2007–2013-as pénzügyi tervben 33,4 millió eurót különítettek el az Európai Szomszédsági és Partnerségi Támogatási Eszköznek (ENPI) a Fehéroroszország és a szomszédos országok közötti, határokon átnyúló együttműködési projektjeire, míg jelenleg körülbelül 60 önkormányzat vesz részt a Lettország, Litvánia és Fehéroroszország közötti, közös határokon átnyúló együttműködési projektekben;
- AT. mivel jelenleg – a 2008-as százhoz képest – mindösszesen húsz fehéroroszországi szakértő vesz részt különböző ENPI projektekben;
- AU. mivel a fehéroroszországi hatóságok aktívan részt vesznek a keleti partnerség többoldalú tevékenységeinek a keretei között zajló szakértői üléseken, különösen a határokon átnyúló együttműködési projektekben;
- AV. mivel 58 lengyelországi, 47 litvániai és 30 lettországi város és önkormányzat tart fenn gyümölcsöző együttműködést fehéroroszországi partnervárosokkal és önkormányzatokkal, a Litvániát, Lengyelországot és Kalinyingrádot a projektek közös megvalósítása céljából Fehéroroszországgal egyesítő „Nemunas-Neman-Niemen” eurorégió pedig a bevált gyakorlatok jó példájának tekinthető;
- AW. mivel az elmúlt években világszerte a legtöbb egy főre eső schengeni vízumot a fehéroroszok kapták; azonban lényegesen több pénzt, sőt sok esetben több időt és erőfeszítést kell a fehéroroszoknak a vízum megszerzésére szánni, mint a keleti partnerség más országai vagy Oroszország polgárainak;

1. a következő ajánlásokat intézi a Bizottság alelnökéhez/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjéhez, az EKSZ-hez, a Tanácshoz, a Bizottsághoz és a tagállamokhoz: a fentieknek

- a) ösztönözniük kell a fehéroroszországi hatóságokat az emberi jogok tiszteletben tartására és a demokratikus átmenetre való törekvésre az ország Európa többi részétől való önkéntes elszigetelődésének megszüntetése érdekében;
- b) ismételten hangsúlyozniuk kell, hogy az összes, még fogva tartott politikai fogoly feltételek nélküli és azonnali szabadon bocsátása, illetve politikai és polgári jogaik rehabilitációja elengedhetetlen előfeltétele a kétoldalú kapcsolatokban való bármiféle előrelépésnek, amely az uniós korlátozó intézkedések fokozatos eltörlését, illetve az EU–Fehéroroszország kapcsolatok megerősítését eredményezheti;

A politikai párbeszédéről:

- c) azt követően, hogy valamennyi politikai foglyot szabadon bocsátották, használják ki a litván elnökséget és a keleti partnerségről szóló, Vilniusban megrendezendő csúcstalálkozót, amelyeket a Fehéroroszországgal fennálló kapcsolatok javítására irányuló újabb lehetőségeknek kell tekinteni, annak érdekében, hogy újrakezdjék többek között a demokratikus reformokról, a szabad és tisztességes választásokról, a jogállamiság, az emberi jogok és az alapvető szabadságjogok tiszteletben tartásáról szóló politikai párbeszédet, feltéve, hogy a fehéroroszországi hatóságok ezen alapvető értékeket tiszteletben tartják;

2013. szeptember 12., csütörtök

- d) tudomásul veszik, hogy Dzsmitry Dashkevichet és Aliaksandr Franskevichet 2013. augusztusban, illetve szeptemberben a börtönből kiengedték, ám sajnálatukat fejezik ki amiatt, hogy e volt politikai foglyok csak azt követően nyerhették vissza szabadságukat, hogy teljes börtönbüntetésüket letöltötték;
- e) a lehető leghatékonyabban használják fel a hivatalban lévő külügyminiszternek az EU vízumtilalmi listájáról történő ideiglenes és feltételes törlését a Fehéroroszországgal fenntartott fő és alapvető diplomáciai kommunikációs csatornák bővítése, illetve különösen a keleti partnerségről szóló csúcstalálkozón való részvételének elősegítése érdekében; mindenekeelőtt pedig a politikai foglyok szabadon bocsátásáról folytatott valódi párbeszéd érdekében; ugyanakkor határozottan tartanak ki a demokratikus választási normák és az emberi jogok megsértésének közvetlen résztvevőire irányuló vízumtilalom és eszközbefagyasztás mellett;
- f) értékeljék mélyrehatóan a fehéroroszországi tisztviselőkkel és szervezetekkel szembeni jelenlegi uniós korlátozó intézkedéseket annak érdekében, hogy szükség esetén fokozzák azok hatékonyságát, és az országban zajló, valamint az ország Unióhoz fűződő kapcsolataiban bekövetkező fejleményekhez igazítsák az intézkedések hatáskörét, jellegét és érvényességét;
- g) a közös időközi tervből kiindulva és a „többért többet” elv alapján dolgozzanak ki stratégiai „ütemtervet”, amely magában foglalná a kapcsolatok megerősítésére és az európai szomszédságpolitika keretén belüli eredményes együttműködésre irányuló fehéroroszországi reformok kiemelt területeit, amennyiben konkrét lépéseket tesznek a demokratikus reformok felé;
- h) amennyiben a nemzetközi szervezetek szabadnak és tisztességesnek ismerik el a választásokat, folytassanak konzultációt az Európai Parlamenttel a parlamentek közötti kapcsolatokra vonatkozó új javaslatok felvétele érdekében, mind a kétoldalú parlamenti kapcsolatok, mind az EURONEST Parlamenti Közgyűlés tekintetében, továbbra is fenntartva a fehéroroszországi demokratikus erők és a civil társadalom Unió általi támogatását;
- i) az EUSZ 24. cikkének megfelelően biztosítsák az Unió Fehéroroszországra vonatkozó álláspontjának a tagállamok általi támogatását, illetve kétoldalú kapcsolataiknak az Unió fellépéseivel való összhangját; hangsúlyozzák, hogy valamennyi uniós tagállam és más demokratikus ország egységes fellépés iránti szilárd kötelezettségvállalása elősegítheti az egyetemes demokratikus értékek és reformok sikeres előmozdítását Fehéroroszországban;
- j) ösztönözzék a párbeszédet azokkal a tisztviselőkkel, akik nem vettek részt az elnyomásokban, az EU–Fehéroroszország együttműködés javítása érdekében; járuljanak hozzá e tisztviselők fehéroroszországi civil szervezetekkel való együttműködéséhez azzal a végső céllal, hogy elősegítsék a reformokat;
- k) ösztönözzék a szélesebb értelemben vett civil társadalmat, többek között a szakszervezeteket és a vállalkozások képviselőit, valamint a politikai ellenzékét, hogy tevékenyebben vegyenek részt e modernizációs párbeszédben; a civil társadalmi fórum nemzeti platformja által kidolgozott ajánlások alapján szervezzenek e koncepcióról, célról, stratégiáról és irányítási struktúráról szóló nyitott és nyilvános konzultációt; támogassák továbbra is a párbeszédet a szükséges pénzügyi segítséggel és szaktudással, és erősítsék meg a kommunikációs kampánynak a párbeszéd tartalmára és várható eredményeire vonatkozó részét;
- l) biztosítsák, hogy a hatóságoknak a modernizációs párbeszédben a demokratikus ellenzék és a civil társadalom melletti teljes körű és azonos alapú részvétele a demokratikus elvek teljes mértékű tiszteletben tartása mellett történjen, a versenyképes gazdaság kialakítása, valamint a demokratikus reformok, a pluralista társadalom és a jogállamiság előmozdítása érdekében;
- m) erősítsék meg, hogy a fehéroroszországi demokratikus változás ösztönzése tekintetében a civil társadalom továbbra is az Unióval folytatott politikai párbeszéd kulcsfontosságú szereplője, és ennélfogva támogatja civil társadalmi konferencia Vilniusban történő létrehozását a harmadik keleti partnerségről szóló csúcstalálkozóra való felkészülés keretében;
- n) használják ki maradéktalanul – a Fehéroroszországban a demokráciával és az emberi jogokkal kapcsolatos kérdéseken dolgozó kulcsfontosságú szereplők támogatása céljából – a Demokráciáért Európai Alapítvány (EED) nyújtotta lehetőségeket, összpontosítva azokra, akik a hagyományos uniós támogatáshoz nehezen fértek hozzá;
- o) ösztönözzék Oroszországot és a keleti partnerség országait, hogy szólítsák fel Fehéroroszországot valamennyi politikai fogoly azonnali és feltétel nélküli szabadon bocsátására és politikai rehabilitációjára, valamint bármely további, politikai indíttatású zaklatás mellőzésére;

2013. szeptember 12., csütörtök

- p) biztosítsák, hogy az Unió és Fehéroroszország közötti kapcsolatokra vonatkozó folyamatokban valamennyi fél kiegyensúlyozott részvételi arányának szavatolása érdekében a Fehéroroszországba látogató uniós és tagállami képviselők rendszeresen vegyék fel a kapcsolatot a civil társadalom és az ellenzék képviselőivel;
- q) dolgozzanak ki minden lehetséges szakpolitikai lehetőséget Fehéroroszország arra történő ösztönzésére, hogy:
- teljes mértékben végrehajtsa az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet és a Demokratikus Intézmények és Emberi Jogok Hivatala (EBESZ/ODIHR) ajánlásain alapuló választási kódexszel kapcsolatos reformokat a szabad és tisztességes választásokon alapuló olyan pluralista politikai rendszer létrehozása céljából, amelyben a politikai elgondolások a politikai pártok valódi politikai versenyéből erednek, ami a demokrácia szerves alkotórésze;
 - engedélyezze a bezárt minszki EBESZ iroda újraindítását;
 - megszüntesse az összes demokratikus ellenzékre, civil társadalmi szervezetre és nem kormányzati szervezetre – többek között az egyesülés, a szólás, a mozgás, a békés gyülekezés és a gondolat szabadságának gyakorlására – vonatkozó akadályt és korlátozást, beleértve a bejegyzés, valamint a teljes körű működés és a nemzetközi fejlesztésre irányuló technikai támogatás fogadása előtt álló akadályokat; megújítsa büntető törvénykönyvének a nem bejegyzett szervezetekben való részvételtől szóló rendelkezéseit;
 - bevezesse azokat a szükséges intézményi változásokat, amelyek – az ENSZ bírák és ügyvédek függetlenségével foglalkozó különmegbízottjának ajánlásaival összhangban – biztosítják az igazságszolgáltatás függetlenségét, valamint – a jogi szakmáról szóló törvény módosítása és hatékony alkalmazása révén – az ügyvédek függetlenségét;
 - ne hajtsa végre a 2013-ban halálra ítélt személyek kivégzését, és vezessen be moratóriumot, majd ezt követően törölje el a halálbüntetést;
 - megvalósítsa az ENSZ Emberi Jogi Bizottságának és az ENSZ önkényes letartóztatásokkal foglalkozó munkacsoportjának egyedi eseteiről szóló határozatokat, valamint az ENSZ Kínzás Elleni Bizottságának az embertelen és megalázó bánásmód megszüntetése céljából 2011-ben készített ajánlásait;
 - teljes mértékben együttműködjön az ENSZ fehéroroszországi emberi jogi helyzettel foglalkozó különmegbízottjával a 2013 áprilisában készült jelentésében szereplő komoly aggályok kezelésében, és első lépésként biztosítsa számára az országba történő belépést;
 - teljes mértékben korszerűsítse büntetés-végrehajtási rendszerét, és fokozza az együttműködést az Európa Tanáccsal, elsősorban a kínzás és az embertelen és megalázó bánásmód vagy büntetés megelőzéséről szóló európai egyezmény aláírásával, rendszeres hozzáférést biztosítva a kínzás megelőzésével foglalkozó bizottságnak a fogva tartási helyekhez, különösen a politikai foglyok és az emberi jogi jogvédők fogva tartási helyeihez; engedélyezze az egyéb illetékes nemzetközi és nemzeti szervezetek képviselőinek, a diplomatáknak, a civil társadalmi csoportoknak és a politikai foglyok családtagjainak a fehérorosz börtönök meglátogatását;
 - létrehozson egy független és teljes mértékben működőképes nemzeti emberi jogi intézményt, esetlegesen ombudsman formájában;
 - valamennyi nemzeti kisebbség számára biztosítsa az esélyegyenlőséget és egyenjogúságot, illetve integrációjukat és a velük szembeni megkülönböztetés tilalmát, valamint biztosítsa a fehéroroszországi Lengyelek Uniója helyzetének normalizálását; megszüntesse a roma kisebbség perifériára szorítását, előrelépjen a vallási jogok és szabadságjogok, valamint az LMBT közösségre irányuló megkülönböztetésmentesség tiszteletben tartásában;

2013. szeptember 12., csütörtök

- r) a média tényleges szabadsága és a médiához való tényleges hozzáférés tekintetében a következők szerint járnak el: ösztönözzék Fehéroroszországot az újságírókat érintő akkreditációs korlátozások és a műholdas televízió használatára vonatkozó korlátozások megszüntetésére, és növeljék az uniós pénzügyi és technikai támogatást valamennyi (országon belüli és kívüli) független médiatípus tekintetében azok fenntartható működtetése és az azokhoz való lehetséges szélesebb hozzáférés biztosítása érdekében; nyújtsanak segítséget az európai támogatási programok iránti kérelmek összeállításában, a nemzetközi sajtóügynökségekkel és a külföldi médiával való közös projektek és konzorciumok kidolgozásával;

A gazdasági és energiaügyi együttműködésről:

- s) törekedjenek a makrogazdasági fejlesztésekről és pénzügyi kérdésekről szóló EU–Fehéroroszország konstruktív technikai párbeszédre annak érdekében, hogy Fehéroroszország a makrogazdasági és strukturális reformok bevezetésére – köztük az állami vállalatok privatizációjára, az árak, a kereskedelem és a bankrendszer liberalizációjára, valamint a megfelelő szociális védőháló kialakítására és a korrupció elleni küzdelemre – hitelesen kötelezettséget vállaljon;
- t) még inkább hangsúlyozzák, hogy a fenti reformok – amennyiben megfelelnek a kulcsfontosságú politikai előfeltételeknek – létfontosságúak Fehéroroszország gazdasági fejlődéséhez, és elősegítenék az európai befektetéseket és a nemzetközi hitelezést, valamint kedvező jelzést küldhetnének a WTO-tárgyalások jelenlegi akadályainak megszüntetése tekintetében, lehetővé téve Fehéroroszország világgazdaságba való további integrációját;
- u) kínáljanak a kedvező gazdasági környezet kialakítására vonatkozó technikai segítségnyújtást annak érdekében, hogy valamennyi vállalkozás – és különösen a kkv-k – számára egyenlő versenyfeltételeket és lehetőségeket nyújtó szintért hozzanak létre, és megeremtsék a befektetések biztonságát;
- v) még szorosabban működjenek együtt foglalkoztatási kérdésekben Fehéroroszországgal, többek között a munkaerő-piaci keresletnek megfelelő humán tőke és készségek fejlesztésében;
- w) ösztönözzék Fehéroroszországot a Nemzetközi Munkaügyi Szervezet (ILO) ajánlásainak végrehajtására, különösen az egyesülési szabadság és a független szakszervezetek bejegyzése és tevékenységei vonatkozásában; sürgessék Fehéroroszországot jogszabályainak módosítására, hogy a munkavállalók az állami és a magánszektorban egyaránt szabadon és korlátozások nélkül mondhassanak fel;
- x) szólítsák fel Fehéroroszországot, hogy valamennyi erőmű építésénél és üzemeltetésénél a legmagasabb szintű nemzetközi biztonsági normákat és ténylegesen független környezetvédelmi hatásvizsgálatot alkalmazzon és optimalizálja a valamennyi rendelkezésre álló nemzetközi eszközből származó szaktudást és finanszírozást a meglévő nemzetközi jogszabályok – például az Espoo-i Egyezmény és az Aarhusi Egyezmény – maradéktalan tiszteletben tartásával, és a 2011. június 23-i átfogó kockázat- és biztonsági értékelésekre (stresszteszt) vonatkozó kötelezettségvállalásnak megfelelően, figyelembe véve az Európai Bizottság és az Európai Nukleáris Biztonsági Szabályozó Hatóságok Csoportja által megállapított előírásokat;
- y) nyújtsanak segítséget az energiaforrások és a belarusz ellátási útvonalak diverzifikációjában, és osszák meg a nemzetközi és regionális, „zöld gazdaság”-projektek kivitelezésével kapcsolatos legjobb uniós gyakorlatokat, támogatva az energiahatékonyságot és a megújuló energiaforrásokat;
- z) tovább fokozzák a Fehéroroszországgal folytatott regionális együttműködést, többek között a keleti partnerségről szóló ágazati kezdeményezések révén, különösen a kereskedelem, az energiaügy, a környezetvédelem és a szállítás területén; ösztönözzék a kétoldalú gazdasági fórumok bevált gyakorlatait és egyúttal törekedjenek a nem állami szereplők fokozott kapacitásépítésére, valamint a felelősségteljes kormányzás és a közigazgatási reform támogatására;
- aa) továbbra is biztosítanak technikai és egészségügyi segítségnyújtást a csernobili nukleáris katasztrófa által érintett lakosság számára;
- ab) ösztönözzék Fehéroroszországot, hogy termeljen ki és fejlesszen nem hagyományos energiaforrásokat;

2013. szeptember 12., csütörtök

A határigazgatásról:

- ac) erősítsék meg az EU–Belarusz együttműködést a határigazgatás és a határokon átnyúló bűnözés elleni küzdelem terén, és különösen támogassák Fehéroroszországot tranzitrendszere kialakításában, a vám- és határellenőrzési eljárásai korszerűsítésében, valamint az uniós integrált határigazgatás teljes mértékű végrehajtásában;
- ad) biztosítsák az uniós diplomaták és politikusok számára a Fehéroroszországba történő korlátozások nélküli belépést és utazást;
- ae) biztosítsanak további – közös érdekeken alapuló – képzést a fehérorosz határigazgatási ügynökség részére, összhangban a schengeni vívmányokkal;
- af) mérlegeljék megfelelő technikai támogatás nyújtását annak érdekében, hogy az Unió részéről korszerű határellenőrzési rendszereket és modern infrastruktúrát vezethessenek be;
- ag) biztosítsanak megfelelő képzést a biometrikus útlevelek bevezetésének uniós bevált gyakorlatairól az illetékes fehéroroszországi szolgálatok számára;
- ah) kezdeményezzenek egy EU–Belarusz mobilitási partnerséget és ösztönözzék Fehéroroszországot, hogy aktív szerepet vállaljon a migrációval és a menekültügygel kapcsolatos keleti partnerségi panelben;
- ai) ösztönözzék Fehéroroszországnak az Egyesült Nemzetek Fejlesztési Programjával (UNDP) és az ENSZ Gyermek-alapjával (UNICEF) folytatott együttműködését az emberkereskedelem elleni küzdelemre irányuló programok támogatása érdekében;

A civil társadalomról és a népek közötti kapcsolatokról:

- aj) növeljék a lakosság szélesebb körének javára szolgáló és láthatóbb projektek arányát, amelyek elősegítenék, hogy a polgárok megértsék az uniós értékeket, normákat és politikákat, és amelyek hangsúlyoznák az Unió által képviselt modell és szakértelem előnyeit; mozdítsák elő e tekintetben a civil társadalmi fórum által kínált lehetőséget, különös tekintettel annak az idén októberben Chişinăuban megrendezendő találkozójára;
- ak) következetesen és megalkuvást nem tűrő módon utasítsanak vissza minden – a fehéroroszországi hatóságoktól származó, az uniós politikákra és projektekre vonatkozó – félretájékoztatót és megtévesztő információt a szükséges információk (adatok, számok és jogszabályok) közlése és terjesztése révén;
- al) nyújtsanak több műszaki és pénzügyi támogatást – többek között a nemrégiben létrehozott Európai Demokráciáért Alapítványon keresztül – a Fehéroroszországban vagy a Fehéroroszországra kulcsfontosságú hatást gyakoroló tagállamokban működő civil társadalmi szervezeteknek, független nem kormányzati szervezeteknek, valamint az ott tevékenykedő emberi jogi jogvédőknek és szakszervezeteknek; vonják be aktívabban a civil társadalmat az Unió által finanszírozott projektek elvégzésébe, nyomon követésébe és értékelésébe; jelentősen növeljék továbbá az Unióra vonatkozó információkkal kapcsolatos tájékoztatás és az információterjesztés mértékét, hogy a polgárok megértsék az Unió alapvető jogokra és szabadságokra, valamint a társadalmi és gazdasági fejlődés szükségességére vonatkozó megközelítését;
- am) támogassák a demokráciáért és emberi jogokért tevékenykedő, nemcsak a fehéroroszországi székhelyű, hanem a külföldi székhelyű szervezeteket is, mivel a fehéroroszországi hatóságok következetesen megtagadják az ilyen szervezetektől a bejegyzés lehetőségét; sürgősen vizsgálják felül a demokrácia és az emberi jogok európai eszköze/NSLA keretében adható uniós támogatásra vonatkozó legújabb szabályokat, amelyek gyakorlatilag kizárják a híres és megbecsültséget örvendő fehéroroszországi nem kormányzati szervezeteket a pályázati rendszerből;
- an) kérjék a fehéroroszországi hatóságokat az ENSZ önkényes fogva tartásokkal foglalkozó munkacsoportja az emberi jogi jogvédő Alesz Bjaljacki ügyéről szóló A/HRC/WGAD/2012/39. sz. határozatának végrehajtására, amely határozat többek között azt állapította meg, hogy a „Vjaszna” Emberi Jogi Központ elnökének és az Emberi Jogi Szervezetek Nemzetközi Szövetsége (FIDH) alelnökének, Bjaljacki úrnak a fogva tartása önkényes, és „sérti az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata 20. cikkének (1) bekezdését, valamint a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának 22. cikkét”;

2013. szeptember 12., csütörtök

- ao) sürgezzék Fehéroroszországot, hogy az ENSZ valamennyi különleges eljárására terjessze ki állandó meghívását, és hívja meg az ENSZ emberi jogok védelmezőivel foglalkozó különmegbízottját, hogy látogasson el az országba;
- ap) kötelezzék a fehéroroszországi hatóságokat a külföldi támogatások elfogadásáért fennálló büntetőjogi felelősség megszüntetésére, valamint arra, hogy tegyék lehetővé a szervezetek számára, hogy a pénzeszközöket külföldi bankszámlákon tartsák;
- aq) mérlegeljék a vízumkibocsátás egyoldalú megkönnyítését és a vízumköltség 60 euróról a fehéroroszországi állampolgárok számára megengedhető összegre való csökkentését, élve a Vízumkódex által lehetővé tett rugalmasság lehetőségével, többek között a rövid távú tartózkodásra szóló vízumok díjának elengedésére vagy csökkentésére vonatkozó lehetőséggel – különösen a fiatalok esetében –, az emberek közötti kapcsolatok elősegítése és élénkítése, valamint a fehéroroszországi állampolgárok további elszigetelődése megelőzésének elősegítése érdekében; szintén mérlegeljék – a vízummentesség elérésének távlati céljával – a hosszú távú tartózkodásra szóló vízumok díjának egyoldalú elengedését vagy csökkentését;
- ar) szólítsák fel a fehéroroszországi hatóságokat, hogy kezdjenek vízumkönnyítési és visszafogadási megállapodásokra vonatkozó tárgyalásokat az Unióval a személyes kapcsolatokat előmozdítani hivatott vízummentesség elérésének távlati céljával, és tegyenek sürgős intézkedéseket a Lengyelországgal és Litvániával való kihatárforgalmi megállapodások végrehajtása érdekében;
- as) ösztönözzék az uniós és a fehéroroszországi városok és önkormányzatok közötti együttműködést néhány uniós tagállam – különösen Lengyelország, Litvánia és Lettország – jó gyakorlatainak példája alapján;
- at) törekedjenek arra, hogy több, Unión belüli oktatási és kutatási lehetőséget kínáljanak a fehéroroszországiak számára a felső-, az informális és a felnőttoktatás területén; kezdeményezzenek és támogassanak szakmai gyakorlati programot uniós intézményekbe és más nemzetközi szervezetekhez fiatal fehérorosz szakemberek számára; még inkább támogassák az Európai Bölcsészettudományi Egyetemet, valamint dolgozzanak ki és támogassanak fehéroroszországi oktatási és szakképző programokat; biztosítsák az Erasmus Mundus program megfelelő és tartós finanszírozását a fehéroroszországi diákok számára;
- au) határozottan törekedjenek a Fehéroroszországgal folytatott, felsőoktatási rendszere alapos reformjainak végrehajtásáról szóló párbeszédre különösen a tudományos élet szabadsága, az intézményi önállóság kialakítása és a diákok részvételének elősegítése érdekében, esetleg azzal a céllal, hogy az ország csatlakozhasson az európai felsőoktatási térséghez (a bolognai folyamathoz).
- av) felszólítja a Nemzetközi Jégkorong Szövetséget, hogy ismételten vegye fontolóra azon döntését, hogy a 2014. évi jégkorong világbajnokság Fehéroroszországban kerüljön megrendezésre.
2. utasítja elnökét, hogy továbbítsa ezt az ajánlást a Bizottság alelnökének/az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjének, az EKSZ-nek, a Tanácsnak, a Bizottságnak és a tagállamoknak.